

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

H 006 (bostads b e r.)
A 2006 (bostads l a n)

Beslut

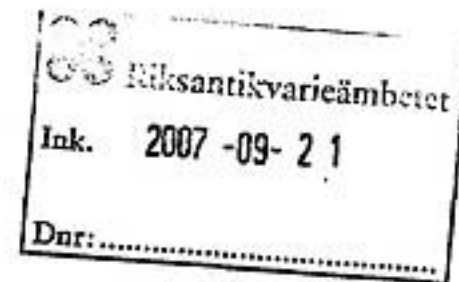
1 (4)

2007-09-17

432-13583-06

Delgivningskvitto

Knäreds Forskarring
Västraltsvägen 3
310 20 KNÄRED

Byggnadsminnesförklaring av Västralt 2:10, Knäreds socken, Laholms kommun

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (1988:950) Västralt 2:10, Knäreds socken, Laholms kommun, för byggnadsminne. Med stöd av 3 kap 2 § samma lag meddelar Länsstyrelsen nedanstående skyddsbestämmelser:

1. Byggnaderna inom skyddsområdet får inte rivas, flyttas, till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras utan tillstånd av Länsstyrelsen. Bilaga 1
2. Ingrepp eller ändring av stomme, planlösning eller den fasta inredningen får inte göras.
3. Byggnaderna ska underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten ska utföras med sådana material och metoder så att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Åtgärderna skall utföras i samråd med Länsstyrelsen.
4. Skyddsområdet skall hållas i ett sådant skick att anläggningens karaktär inte förvanskas.
5. Inom skyddsområdet får inga nya byggnader uppföras utan tillstånd från Länsstyrelsen.

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Fråga om byggnadsminnesförklaring har väckts av Länsstyrelsen i samråd med Knäreds Forskarring 2006-09-26.

Underrättelse har skett genom skrivelse till lantmäterimyndigheten 2006-10-06.

2007-09-25 beslut
kopierat till KfA = BM reg. A. / jh

Postadress
301 86 HALMSTAD

Besöksadress
Slottsgatan 2

E-post
länsstyrelsen@n.lst.se

Telefon
035 - 13 20 00

2007-09-17

432-13583-06

Underrättelse med beskrivning, dokumentation och förslag till skyddsbestämmelser har tillsänts fastighetsägaren 2007-05-22.

Remiss med beskrivning, dokumentation och förslag till skyddsbestämmelser har tillsänts riksantikvarieämbetet, Hallands läns museer, Kulturmiljö Halland, Laholms kommun samt Länsstyrelsens Beredskaps- och samhällsbyggnadsenhet.

Fastighetsägaren har inte inkommit med några erinringar mot förslaget till byggnadsminnesförklaring och de föreslagna skyddsbestämmelserna.

Riksantikvarieämbetet och Laholms kommun har inte haft något att erinra mot en byggnadsminnesförklaring. Hallands läns museer, Kulturmiljö Halland har inte besvarat remissen. Beredskaps- och samhällsbyggnadsenheten har inte haft någon erinran.

HISTORIK

Fastigheten Västralt 2:10 är belägen i de södra utkanterna av Knäreds stationssamhälle. Bebyggelsen uppfördes 1909 av Lars August Johansson. Han var under en period anställd hos Föreningen Svensk Hemslöjd, genomförde kurser över hela landet och samarbetade med bl a Lilli Zickerman i Vittsjö (initiativtagare till Föreningen Svensk Hemslöjd) och textilkonstnären Märta Måås-Fjetterström i Båstad. August Johansson blev med tiden en etablerad byggmästare i trakten. Han gjorde själv arbetsbeskrivningar till sina byggen.

August dog redan 1920. Hans fru Lotten bodde kvar i huset ända till sin död 1959. De hade två barn, Ebba och Margareta, födda 1906 respektive 1909. Ebba arbetade som lärare på annan ort men flyttade tillbaka till föräldrahemmet 1969 i samband med pensioneringen. Fram till mammans död var Margareta hemma och skötta hus och trädgård, för att därefter ta anställning vid textilkonstnären Judith Johanssons vävateljé i Knäred.

Systrarna flyttade från huset år 2000 och donerade då barndomshemmet till Knäreds Forskarring.

BESKRIVNING

Tomten är belägen i en nordsluttning ner mot Lagan. Sluttningen bakom husen upp mot berget är idag skogbevuxen. Karaktäristiskt är ett litet vattendrag som rinner norrut genom tomten i en djup, stensatt fåra. Trädgården är planerad i äldre stil.

Förutom boningshuset finns två större byggnader på tomten; en ladugårdslänga i öster och en uthusbyggnad i söder, som ursprungligen fungerat som bostad. Ett stycke upp i sluttningen ligger en jordkällare som också tillhör fastigheten.

Boningshuset är uppfört i 1 ½-plan med en utbyggnad i norr och en glasveranda i nordväst. Grunden tycks i sin helhet vara murad i rött tegel. Utvändigt består panelen av lig-gande fasspont i ljus beige kulör med omfattningar, indelningar och knutbrädor i mörka-re gul nyans.

Fönstren består huvudsakligen av ursprungliga korspostfönster. De inramas av foder med sparsmakad utsmyckning och profilering, med en krönande kornisch som skjuter ut från vägglivet. Glasverandan vid ingången i nordväst har en rikare utformning med snickerier och glasspröjsning. Sadeltaket med valmade gavelspetsar täcks idag av röda diagonalställda eternitplattor. I norr och söder finns frontespiser med sadeltak.

Byggnaden är utvändigt i huvudsak symmetrisk. Invändigt är planen oregelbundnare och uppvisar några ovanliga särdrag. Bl a är hallen på andra våningen utformad med två diagonalställda dörrar till respektive rum.

Utvändigt har boningshuset endast genomgått smärre förändringar. Enligt uppgift har taket ursprungligen varit papptäckt. Ekonomibyggnadernas utvändiga förändring består främst av byte av takmaterial till sinuskorrugerad plåt 1959. Invändigt har boningshuset genomgått en del smärre förändringar även om utseendet i huvuddragen är bevarat från uppförandet. El installerades redan under första världskriget.

MOTIVERING

Gårdsmiljön, i utkanten av Knäreds samhälle, har i stora drag bevarat sitt utseende från byggnadstiden 1909, både utvändigt och invändigt, vilket ger den ett stort upplevelse-värde och pedagogiskt värde. De bevarade ekonomibyggnaderna visar självhushållning-ens betydelse för ett hushåll vid denna tid, även om inkomsterna huvudsakligen kom från annat håll.

Byggherren var för sin tid modernt skolad inom slöjd- och bygghantverk, vilket gör hu-set byggnadshistoriskt mycket intressant som en exponent för nya idéer inom byggan-det. Det handlar bland annat om oregelbundenheter i planlösningen och konsekvent an-vändande av enhetligt fabriksstillverkade snickerier med standardiserade mått. Efter byggmästarens frånfälle har familjen bott kvar i huset och de förändringar som gjorts går att dokumentera och relatera till deras liv. Det innebär ett betydande kontinuitets-värde. Rummen på bottenvåningen är delvis möblerade med möbler som byggmästaren själv tillverkat. Genom att de donerats till Knäreds Forskarring kan det säkerställas att även inventarierna bevaras på plats, vilket är av stort värde i sammanhanget även om lösa inventarier inte går att skydda i en byggnadsminnesförklaring.

Länsstyrelsen anser därför att Västralt 2:10 skall betraktas som synnerligen märklig ge-nom sitt kulturhistoriska värde och att den därmed skall förklaras som byggnadsminne enligt 3 kap lagen om kulturminnen m m (SFS 1988:950).

2007-09-17

432-13583-06

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhåll av byggnaderna.

Om särskilda skäl finns får Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § kulturminneslagen lämna dispens från ovan nämnda skyddsbestämmelser.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Lars-Erik Lövdén, ordförande, samt ledamöterna Kerstin Bengtsson, Romulo Enmark, Lasse Järvsén, Agneta Kores, Henrik von Sydow och Catharina Rydberg-Lilja.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Lisbeth Schultze, länsantikvarie Mats Folkesson, länsarkitekt Peter Nordström, länsjurist Ulf Havton och 1:e antikvarie Hans Bergfast, föredragande.

Lars-Erik Lövdén
Landshövding

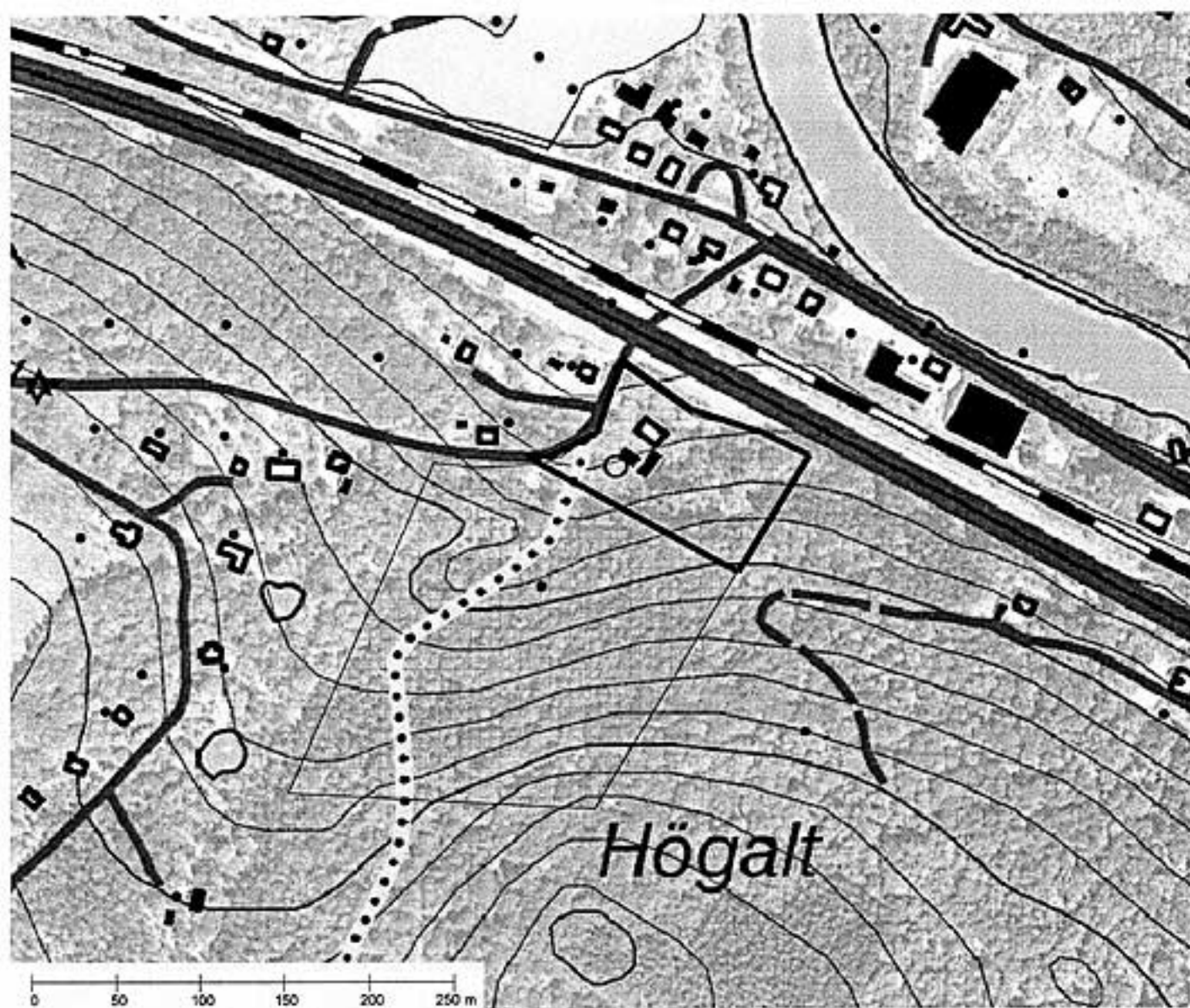
Hans Bergfast
1:e antikvarie

Bilagor

Karta över skyddsområde till byggnadsminnet
Hur man överklagar

Kopia

Riksantikvarieämbetet, kulturmiljöavdelningen
Hallands läns museer, Kulturmiljö Halland
Laholms kommun
Lantmäterimyndigheten, Halmstad
Samhällsbyggnadsenheten
BM

Med blå linje markerat område utgör skyddsområde för byggnadsminnet Västralt 2:10, Knäreds socken, Laholms kommun.